23

58e jaargang. — No 22. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 18 Maart 1911.

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée,** uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

A lle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Twee maal per week, 4 fr. per jaar.
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

EERSTE BLAD

Het Schoolwetsontwerp.

Het voorstel van M. Schollaert.

De rechterzijden van Kamer en Senaat vergaderden Dinsdag voormiddag in de zittingzaal van den Senaat. Meest al de leden waren aanwezig ; de vergadering werd voorgezeten door M. Cooreman.

M. Schollaert, minister van wetenschappen en kunsten legde het doel uit van het wetsontwerp, dat hij 's namiddags op het bureel der Kamer zou neerleggen Dit doel is :

1° Het lager onderwijs uitbreiden met er een vierde graad bij te voegen, voor het beroepsonderwijs en met het schoolbezoek te verzekeren.

2° De jaarwedden de pensioenen van de onderwijzers verbeteren.

Het wetsontwerp verwezenlijkt dit dubbel doel op gematigde, rechtveerdige en nationale wijze.

In 1884 waren er 4800 scholen met 8000 klassen en 324.000 leerlingen ; in 1900 waren er 5.527 scholen, 20.000 klassen en 927.347 leerlingen. Die getallen zijn sinds aangegroeid en zullen nog merkelijk aangroeien.

Ziehier nu in groote trekken, het ontwerp zooals er door M. Schollaert lezing van gegeven werd.

Kinderen beneden de 14 jaren zullen niet meer in de fabrieken, werkhuizen, enz., toegelaten worden ; eene uitzondering zal gemaakt worden voor de kinderen die een getuigschrift van volledige lagere studies zullen kunnen voorleggen.

Het lager onderwijs zal kosteloos zijn in al de gemeente-, aangenomen- en aanneembare scholen die de schoolwet aannemen, 't is te zeggen dat de wet een toestand erkent, die in feite bestaat : de kinderen die de lagere scholen bezoeken, betalen, inderdaad, geen schoolgeld.

Ieder jaar zal het gemeentebestuur aan de ouders van kinderen van 6 tot 14 jaar een schoolbon afleveren. Deze bon zal thuis moeten besteld worden en afgegeven aan het hoofd des huisgezins dat een ontvangstbewijs zal teekenen. Eens de bon in zijn bezit zal de vader er mogen mee doen wat hij wil.

De gemeenten zijn in vier kategories verdeeld voor de vaststelling der weerde van de schoolbons. Deze weerde is 30 fr. voor de vierde kategorie, 32 frank voor de derde, 34 frank voor de tweede en 36 frank voor de eerste kategorie

Deze taks is berekend op de minimumjaarwedde van den onderwijzer, verhoogd met 2 frank per knaap en 3 frank per meisje.

De Staat komt in de betaling voor zes tienden tusschen, de gemeente voor drie tienden en de provincie voor een tiende.

Daaruit zal voor den Staat eene nogal merkelijke verhoging van kosten voortspruiten, doch dank aan den goeden financieelen toestand, zal hij er kunnen in voorzien zonder nieuwe lasten te moeten heffen.

De kosten voor de provincie zullen eenigszins verhoogd zijn ; deze voor de gemeenten zullen daarentegen verlicht zijn, doch de winst die de wet hun zal verschaffen, zullen zij moeten aanwenden tot verbetering van het onderwijs.

Er zal eene kommissie aangesteld worden om de verdeeling van de schoolbons te regelen. Zij zal samengesteld zijn uit zeven leden, te weten : twee leden door de gemeenten benoemd twee door de provincies, twee behoorend tot het middenbestuur en het zevende lid benoemd door den koning.

Daar de klassen soms overbevolkt zijn, wordt het maximum leerlingen van iedere klas op 50 bepaald, om vervolgens op 40 te verminderen. Deze kwestie zal bij koninklijk besluit geregeld worden. Hetzelfde zal geschieden voor de vaststelling der voorwaarden van het schoolgaan voor de kinderen die in een te ver afgelegen omtrek wonen en voor de kinderen van ouders die een zwervend beroep uitoefenen.

De huisvader die zijn kind niet naar de school zal gezonden hebben zal bij den vrederechter ontboden worden die hem eerst verwittigen zal : verwaarloosd hij het dan nog, dan zal hij berispt worden, en wil hij dan nog niet luisteren, dan zal men zijnen naam openbaar aanplakken.

Een artikel der wet regelt de inrichting van den 4e graad, soort van beroepsschool, voor welken er 2000 nieuwe klassen zullen bijgemaakt worden.

M. Schollaert deed vervolgens opmerken dat het wetsontwerp de lasten van de weldadigheidsbureelen verlicht Deze zullen voortaan niet meer moeten tusschenkomen dan voor de inrichting van schoolsoep en kleeding, die door eene bijzondere wet zullen geregeld worden.

En nu de toestand der onderwijzers. De onderwijzers van de 1e en de 2e kategorie zullen beginnen met opvolgendelijk 2.400 en 1.800 fr., daarbij nog 800 en 600 fr. als vergoeding van woonst. De ondermeesters en de onderwijzers van de 5e kategorie beginnen met 1 000 en met 1 200 fr Hun toestand wordt bijgevolg verbeterd. De 5e kategorie zal afgeschaft worden.

De 4e kategorie bevat al de gemeenten van 1 tot 5000 inwoners ; de onderwijzers dezer kategorie zullen 1400 fr. trekken en daarbij 300 fr. voor woonst ; de ondermeesters 1300 fr., en de ondermeesteressen 1200 fr De 3e kategorie bevat de gemeenten van 5000 tot 40.000 inwoners ; daar zal de minimumjaarwedde 1600 fr. beloopen.

Het wetsontwerp voorziet ook straffen. Het uitoefenen van dwang op de ouders, om hunne kinderen naar een bepaalde school te doen zenden, zal gestraft worden met eene boet van 100 tot 500 frank ; deze straf zal op 8 dagen tot 1 maand gevang kunnen gebracht worden, indien de dwang door een ambtenaar uitgeoefend wordt

Het « verluren van kinderdienst » het laten uit werken gaan in andere woorden — beneden den ouderdom voor het schoolgaan vastgesteld, zal eveneens streng gestraft worden.

De wet zal in 1914 toegepast worden. Te rekenen van 1 Januari 1917 zullen nog alleen belgische gediplomeerde jongelingen als onderwijzers aangenomen worden.

De leden der rechterzij hebben M. Schollaert hartelijk toegejuicht en hem eene ovatie gebracht.

En wat de liberalen betreft, die 's namiddags vernamen dat het stelsel van de schoolbons in het ontwerp bevat is, die verklaarden zich tegen de nieuwe schoolwet, omdat zij van de « gelijkheid der toelagen » niet willen weten.

BUITENLAND.

Frankrijk

DOOR EEN TREIN VERRAST. — Zondag avond keerden de kostsier Albert Larrieu en de schrijnwerker Balland, wonende te Biarritz, huiswaarts van Anglet langs de spoorbaan Bayonne-Biarritz. De twee mannen werden door eenen trein verrast en doodgereden. De verminkte lijken werden maandag morgend ontdekt

— TWEE MATROZEN TER DOOD VEROORDEELD. — De krijgsraad van Toulon heeft de twee matrozen Keguen en Lemarchal, die in den nacht van 11 tot 12 Januari om te stelen, hunnen makker Carrek vermoordden, ter dood veroordeeld.

De moordenaars zullen volgens het wetboek van het zeewezen door den kop geschoten worden.

— VREESELIJK AUTOMOBIELONGELUK. — Op de baan tusschen Wimereux en Ambleteux, nabij de brug van Dinsdag nacht een vreeselijk automobielongeluk plaats.

M. Terperian, 32 jaar, handelsvertegenwoordiger te Parijs, M en Mad. Maillard, eigenaar eener autogarage, te Boulogne en Mad. Maillard, eigenares van eenen restaurant, insgelijks te Boulogne met hare dochter Martha en hare 10jarige zoon, waren een wandelrit per automobiel gaan doen.

De auto ging tamelijk snel, toen opeens door eene nog onbekende oorzaak, de auto van de baan liep en gansch ontmanteld over eenen hoop zavel op zijweg De damen Maillard en Golliot en de twee kinderen dezer laatsten, kwamen er met lichte verwondingen af. Maar Maillard, 26 jaar, lag zielsdood, met gekloven schedel en opengereden borst ten gronde. Hij stierf een oogenblik later.

M. Terperian werd zeer erg aan de borst gekwetst door het stuurwiel, werd in hopeloozen toestand naar het hospitaal gebracht, waar hij kort daarna in de schrikkelijkste pijnen bezweek De toestand der beide damen boezemt onrust in.

Een onderzoek is geopend over de oorzaak van dit vreeselijk ongeluk.

Engeland

DE PEST IN ENGELSCH INDIE. — Uit Bombay wordt gemeld : De pest neemt op onrustbarende wijze toe. Het aantal sterfgevallen is in eene week tijd met 6000 vermeerderd. Punjab en Bangalen zijn het hevigst geteisterd. In Bombay verwacht men ook eene erge bezoeking van de pest. De pest, die daar onder de ratten woedt, bereidt er de menschen op voor.

Oostenrijk

DOOR EENE SNEEUWBAL GEDOOD — Een zonderling ongeval kwam voor te Przemisla. Na de klas vermaakten scholieren zich met het werpen van sneeuwballen, toen een meisje door een dezer werd getroffen aan het oog, en wel op eene zoo ongelukkige wijze dat zij viel om niet meer op te staan. De geneesheeren denken dat het kind van schrik is gestorven. De dader is een 10-jarige knaap, wiens ouders verantwoordelijk gaan worden gesteld voor hun zoon.

Italië

DE « ETNA » IN WERKING. — In de diepten van den Etna hoort men onderaarsch geronmel en ontplofflingen, terwijl dikke steenen tot in de helft van den krater geslingerd worden. Men vreest dat dit de voorafgaande teekens zijn van eene aanstaande uitbarsting. Zonder twijfel staan die verschijnselen in verband met het instorten van den krater van den Vesuvius.

— HET PROCES DER CAMORRA. — Vrijdag is voor het assisenhof van Viterbo (Italie) het proces Cuocolo opgeroepen. Deze zaak dagteekent van over ongeveer vijf jaar. Het betreft eene dubbele moord, den 9 Juni 1906 gepleegd. Het behoed lijk van een 45-jarig man werd op het strand te Torre del Greco, nabij Napels gevonden. Het slachtoffer was zekeren Genaro Cuocolo. Op hetzelfde oogenblik werd de vrouw van Cuocolo, Maria Gutinelli genaamd, in hare woning te Napels vermoord gevonden. Hare juweelen waren gestolen. Eenige dagen later hield de politie vier kerels aan : Enrico Alfana, Giovani Rapi, Genaro Hello en Giro Alfana. De peter van de gebroeders Alfana had andere personen aangeklaagd om de Alfana's te redden ; deze laatsten, alsook hunne medebetichten, werden terug in vrijheid gesteld. Wat later, in februari 1907, ten gevolge van beschuldigingen tegen hen door de gendarmen gedaan, werden de Alfana's en hunne vrienden opnieuw aangehouden. Genaro Cuocolo, bij de Camorra aangesloten, wist een der hoofdleden van de bende, doch het schijnt dat hij in den laatsten tijd op eigen hand werkte, en zijnen buit met de anderen niet meer verdeelde.

DE MOORDEN. — Den 26 mei, tijdens eene vergadering van al de oversten der Camorra, werd er besloten Cuocolo te vermoorden, alsook de vrouw, die eveneens al de geheimen van de beruchte vereeniging kende. Er werd overeengekomen dat een aangeslotene der bende, Cuocolo zou verzoeken naar Torre Annunziata te komen en hem daar te vermoorden. Den 5 Juni begaf Cuocolo zich naar Torre del Greco en werd door drie personen om hals gebracht. De moordenaars begaven zich vervolgens naar Napels en vermoordden de vrouw van hun slachtoffer in hare woning. De buit werd tusschen de moordenaars verdeeld.

HET PROCES. — Men denkt dat het proces vijf maanden zal duren.

Het overbrengen van de 43 betichten van het gevang naar 't assisenhof duurde een uur lang. Er zijn buitengewone voorzorgen genomen.

DE JURY. — De samenstelling van den jury duurde gansch de morgendzitting, alsook de namiddagzitting, deze werd om 7 ure 's avonds gesloten.

Verscheidene juryleden werden voor verschillende redens geweigerd. Men heeft de namen van vijftig andere juryleden getrokken, om de geweigerden te vervangen, doch van deze vijftig uitgelotenen heeft men er maar vier kunnen verwittigen, daar de anderen Viterbo verlaten hadden, opdat de aanzegging hun niet zou kunnen toekomen De procureur-generaal verklaarde, dat hij het betreurde dat de gezworenen van Viterbo zich aan hunnen plicht ontrieken met, zonder reden, de voorloopige gevangenschap van de betichten te verlengen.

Al de bewoners van Viterbo, die als jurylid kunnen angeduid worden, hebben, inder haast, te voet, per koets of per automobiel, de stad verlaten. Hunne dienstboden zijn thuisgebleven, hebben zich in de woningen gebarrikadeerd en weigeren de dagingen te ontvangen.

Al de andere juryleden hadden van een geneesheer een getuigschrift bekomen, dat zij door de eene of andere ziekte aangetast waren.

De zaak werd tot verleden dinsdag verdangd ; nieuwe dagingen waren aan de gezworenen gezonden.

DE GETUIGEN. — Voor het proces zijn niet minder dan 723 getuigen opgeroepen. Er zijn 42 advokaten, die ieder gemiddeld gedurende twee zittingen zullen spreken, en indien men rekening houdt van de gebeurlijke onderzoeken en onverwachte voorvallen, is het te begrijpen dat de juryleden er niet aan houden de debatten te moeten bijwonen.

— HET PROCES DER CAMORRA. — Het verhoor van dinsdag morgend werd, naar luid uit Viterbo, gansch besteed aan de vorming der jury. 's Namiddags werd er tot de aanstelling overgegaan.

Daar er aan verscheidene personen, angeduid om deel te maken van de jury, ontslaging verleend werd, zag men zich verplicht bij lottrekking andere juryleden aan te duiden.

Duitschland

DUBBELE MISDAAD IN EENE GEVANGENIS. — Een vreeselijk drama heeft plaats gehad in de cel eenvangenis van Bruchsal, bij Karlsruhe. Den veroordeelde August Philippson, heeft den bewaker Kaufmann aangevallen met een scherp ijzer en hem een doodelijken steek in de borst toegebracht. Op het geroep van zijnen collega toegesneld, kreeg ook de bewaker Schmidt eene erge wonde in den buik, maar toch gelukte hij er in den gevangene in bedwang te houden, tot de komst van andere bewakers. Kaufmann is reeds overleden en Schmidt verkeert in stervensgevaar.

Philippson, Rus van geboorte, is de pleger van eene misdaad, die in 1908 in het Zwarte Woud, aan de baden van Griesbach nog al veel opschudding heeft gemaakt.

Hij viel twee badgasten op de wandeling aan en doodde een hunner, den koopman Eusheimer, van Keulen, met een revolverschot Ter dood veroordeeld door 't assisenhof van Offenburg, werd de straf in levensduurende gevangenschap veranderd. Zijn lot is nu niet meer te betwijfelen. Hij zal eindigen op het schavot van de gevangenis te Bruchsal.

Turkije

BANDIETEN. — In het dorp Monasandri vilayet Janina, zijn twee monniken vermoord door eene bende van zes personen. Twee notabelen en twee kinderen zijn ontvoerd en naar de bergen gesleept. Men vervolgt nu de moordenaars.

Amerika

EEN NEGER PROCUREUR-GENERAAL. — President Taft heeft een neger, William H. Lewis, Boston assistent procureur-generaal benoemd bij het ministerie van justicie. Het is de eerste maal in heel de geschiedenis der vereenigde Staten, dat een neger zulke hooge waardigheid bekleedt. William Lewis zal 25.000 fr. per jaar trekken. Hij is een der der beste gekende advocaten van Amerika.

China

HONGERSNOOD IN CHINA. — Men meldt uit Sanghai dat de hongersnood te L'Anhui (Kiang-su) ten uiterste gestegen is en veel erger is dan in 1906.

Het volk trekt weg langs het Zuiden. Eene bende van 2000 personen is te Sanghai aangekomen.

— EENE MOORDDADIGE INSTORTING. — *Zes en twintig dooden.* — Te Virginia (Minnesota) zijn zes en twintig werklieden onder eene instorting, in eene ijzermijn, bedolven en gedoad.

DE PEST. — ACHTTIEN DOKTERS GESTORVEN. — Een telegram uit Kouang-Tcheng Tsé meldt dat achtien der negentien geneesheeren, dienst doende in het gasthuis van gemelde stad, aan de pest bezweken zijn.

Men heeft besloten hun een gedenkteeken op te richten.

BINNENLAND.

LUIK. — WOESTE ZEDEN. — De Vereeniging van de katholieke studenten onzer Hoogeschool, waren zaterdag namiddag, het kwart voor 4 ure, aan de Guillemainstatie, hunne vrienden van Leuven gaan afhalen, welke naar onze stad gekomen zijn om de wijding van een nieuw vaandel, dat om elf ure moest plaats hebben, bij te wonen De liberale en socialistische studenten hadden, als gewoonlijk in dergelijk geval, eene tegenbetooging ingericht Op den ganschen doortocht was het een geschreeuw en een gelluit, dat men de Fanfaren der Concordia, die den stoet opende, niet booren kon. Een liberaal student, M. W., die zich maar al te strijdzuchtig toonde, werd naar den amigo geleid. Rond 8 ure, greep in de Katbedraalstraat, eene erge worsteling plaats ; een Turksche student, M. Suleyman Abouckar, oud 20 jaar, bekwam aan het hoofd eene drie en eene zeven centimeters lange wonde ; een Leuvensch student, de 19 jarige Leopold Fouarge, werd aan het rechteroog gekwetst, en een zijner makkers M. Joris Fayt, oud 21 jaar, aan de knieën en aan het hoofd. Hij is een uur buiten kennis gebleven, zijn leven schijnt evenwel niet in gevaar.

BRUSSEL. — De policie van Brussel werd dinsdag verwittigd dat te Aken een horlogiewinkel werd geplunderd en honderden horlogies, kettingen, ringen werden meegenomen. Men denkt dat de dieven naar Brussel zijn gevlucht. De opsporingsbrigade is op zoek.

— Mej Anna Verheylen, wonende Zennelaan, was maandag avond naar den schouwburg gegaan. Toen zij des nachts ten 2 ure thuis kwam, vond zij hare deuren opengebroken door dieven, die voor 15,000 fr. juweelen en voor 17,000 fr. pelsen hadden ontvreemd.

GENT. — BRAND. — Dinsdag nacht, om 2 ure, is in de fabriek van fotografische platen van M. Degeest, wonende St-Antoniuskaai, de prooi der vlammen geworden. De brandweer, daar dicht bij, was spoedig ter plaatse, doch kon enkel de naburige gebouwen vrijwaren, als het huis van M. Degeest, staande langs de kaai.

Om 4 ure waren zij het vuur meester. Nog enkel vier muren stonden recht.

De schade, door verzekering gedekt, is groot. De oorzaak der ramp is onbekend.

't Is nu de tweede groote brand op veertien dagen tijds, op de St-Antoniuskaai. De ontroering in de wijk is groot.

ARQUENNES (Henegouwen). — DE LAATSTE STRIJDER VAN HET JAAR 1830. — De laatste is overleden. Het is de heer Philip Dumoulin van Arquennes. Hij stierf in den ouderdom van 102 jaar.

Zijn vader was landbouwer te Arquennes in Henegouwen ; in 1815, tijdens den slag van Waterloo, was Philip 6 jaar oud, en toen reed hij paardje op de knieën der Fransche soldaten, die op de pachthoeve zijns vaders ingekwartierd waren.

Zijne vrouw stierf in 1888. Van de 11 kinders bleven er hem nog 7 over.

Op 28 december 1909 vierde men in zijne geboortestad zijnen honderdsten verjaardag.

Toen koning Albert den troon beklom, zond hij dezen een adres van gelukwensching, in hetwelk hij zegde :

« Ik was beurtelings Franschman, Hollander en Belg ; maar van hart nooit anders dan Belg.

» Ik diende gebeel mijn leven het vaderland, namelijk onder Napoleon I (?), Willem I, Leopold I, Leopold II en Albert I. »

VERVIERS — ALI-BABA. — Over anderhalf jaar hebben wij gemeld, dat een bediende der statie van Verviers, Jozef Simonis, in eene afgelegen streek eene soort van spelonk bezat, waar hij de opbrengst zijner diefstallen verborg. Hij werd tot talrijke maanden gevang veroordeeld. Men noemde hem « Ali-Baba » en dien naam heeft hij behouden.

Verleden week werd een stoutmoedige diefstal gepleegd in de statie Verviers-Oost. Elf balen wol werden onder den neus van het personeel weggehaald en weggevoerd. Deze diefstal droeg den stempel van Simonis, en al wat men hoorde was : « Dat heeft Ali-Baba gedaan ». Hij was inderdaad de plichtige. Onlangs uit het gevang gekomen, had hij met twee medeplichtigen meer dan 1200 kilos wol weggehaald en naar Aken gevoerd, bij een verzender die de koopwaar naar Leipzig moest verzenden, naar een adres dat hem later zou gegeven worden. De twee medeplichtigen zijn aangehouden. Ali-Baba is ontsnapt ; tot hiertoe wordt hij vruchteloos door de Belgische en Duitsche policie opgezocht.

LAEKEN. — *Honderdjarige.* — Den 17 April zal Mad. wed. Albrechts, Marie-Christinastraat, 80, haar honderdsten verjaardag vieren.

SCHAERBEEK. — *Erg ongeluk in de Statie.* — Dinsdag morgend, rond 11 ure, werd de 27jarige Jan Goossens, ijzerenwegwerkman, tijdens de manœuver onder eene rij waggons geworpen en het linkerbeen vermorzeld. Het slachtoffer werd naar het gasthuis gebracht waar het verminkte lidmaat afgezet werd. Zijn toestand is hopeloos.

OOSTAKKER. — *Nieuwe Statie.* — De minister van spoorwegen heeft dezer dagen aan den eerw. pater Marchal, overste der Jezuieten te Oostakker, geschreven dat de statie *Oostakker-Lourdes*, op 1 Mei zal geopend worden, dat al de reizigerstreinen daar zullen stilstaan en, op de best mogelijke wijze, aansluiten met de treinen die in Gent-Zuid en in Gent-Eekloo aanstoomen of er uit vertrekken.

Zaak van amprémy. — *De aanghoudenen.* — Wij hebben gemeld in welke omstandigheden eenige aanhoudingen plaats hadden.

Ziehier nadere bijzonderheden over den zonderlingen loop dier zaak, in welke de magistraten, door geene enkele vingerwijzing geleid, letterlijk in den blinde rondstasten en nu, als door een toeval eenen slag deden, welke misschien tot een beslissend einde zal leiden.

Een mijnwerker van Jumet, Gustave D., die Maandag aan eene social stischede betooging in Charleroi had deel genomen, kwam in 't Café Dupuich » en, min of meer onder den invloed van den drank zijnde, begon hij dingen te vertellen, die de aandacht der andere klanten gaande maakten.

Hij zegde onder andere dat zijne dochter Palmyre, vrouw F., hem had verteld, dat haar man gesproken had met den voornaamsten plichtige in het drama, waarvan hij dus ook al de bijzonderheden kende.

Een der aanwezigen, M Baré, tandmeester te Dampremy, ging hetgeen hij vernam, dadelijk vertellen aan den commissaris van policie, M. Barrioux, en deze ging, vergezeld van M. Cornette, zijnen collega van Jumet, dadelijk F. ondervragen.

En ziehier wat beide policieofficieren vernamen :

« De opstoker van het drama zou zekere M. zijn, een inwoner van Dampremy, een slechterik, die een erbarmelijk rechterlijk voorgaande heeft, en die, als onweerdig, zelfs in het leger werd geweigerd.

» Deze M. had den eerw. h. De Jonghe verzocht, na eene nieuwe veroordeeling, eene genadevraag voor hem te ondersteunen. Dat had de pastoor geweigerd en, zich hierover willen-

GEBRANDMERKT

18de vervolg

Een maand later had het huwelijk plaats. De geestelijke was in het geheim ingewijd en had beloofd te zullen zwijgen. Vreemden waren er niet bij ; want in het vroege morgenuur waren al de dorpelingen aan hun werk ; en zelfs de oude vrouw, die gewoon was de kerk schoon te houden, was uitgestuurd op eene boodschap.

Mevrouw Chichele was reeds sedert eenige dagen op den Rozenhof en zou daar bij mevr Jerningham blijven totdat Ralph en Doris terug waren van de huwelijksreis. Bramber was den avond te voren op Bracklesham aangekomen, waar hij bij Ralph overnachtte.

Zij waren vroeg op en reden bij het aanbreken van den morgen naar de kerk.

— Het wordt een schoone dag, zegde de advokaat, zijne signaar uit den mond nemend, om de frissche zeelucht in te snuiven

— Het wordt voor mij de schoonste dag van mijn leven, zegde Ralph plechtig — en in zijne stille opgewondenheid gaf hij het paard een tikje met de zweep.

— Pah ! lachte Bramber. Gij verliefde knapen kunt aan niets anders denken. Gij baalt ons oude menschen vóór dag uit ons bed, enkel omdat gij zelf verliefd zijt.

— Het spijt mij, M. Bramber, antwoordde Ralph — maar gij deedt beter met zelf óók op uwe beurt te verlieven. Dan zoudt gij eens zien hoe kostelijk dat is. Geen wonder, dat oude vrijers zoo stekelig en cynisch worden !

— Ik hoop dat gij zelf nooit stekelig en cynisch moogt worden door uw huwelijk, mijn beste jongen — zooals de meeste van uw lotgenooten in den heiligen echt. Dat is de beste wensch, dien ik u in het huwelijksbootje mee kan geven.

— Dank u wel, zegde Ralph, terwijl hij het paardje voor de kerkdeur inhield

De plechtigheid was spoedig voltrokken ; en daarna keerde het kleine gezelschap te voet terug naar den Rozenhof, waar het ontbijt wachtte, dat heel vroolijk verliep.

— Het trouwen schijnt uw eetlust niet verminderd te hebben, Ralph, zegde Doris, die hem met verbazing den eenen schotel na den anderen zag aantasten. Ik begin erg te vreezen dat gij toch niet echt en werkelijk verliefd zijt.

— Ik heb geen reden om te kwijnen en te smachten nu ik mijn hoogsten wensch vervuld zie, gaf de jonge man vroolijk ten antwoord, — en de morgenlucht heeft mij hongerig gemaakt. De volgende keer, dat wij samen tafelen, zal in Londen zijn.

— Hoe lang denkt gij weg te blijven, mevr. Shapwyke ? vroeg Bramber.

— Hoe gek klinkt dat ! riep het vrouwtje, kleurend van voldoening over haren nieuwen naam.

— Niet waar ? — Maar gij zult er u wel spoedig aan gewennen.

— Eene maand, zegde Ralph, in antwoord op de vraag. Niet vier weken, maar voluit eene maand. Wij gaan naar Italië, om weg te zijn uit den mist ; en wij denken er eens terdege de boter uit te braden.

— En mevr. Chichele blijft zoolang bij mij, vulde Helena Jerningham aan En acht dagen na de terugkomst van het jonge paar trekken wij allen met pak en zak naar Bracklesham

— En gij, M. Bramber, moet mij beloven, dat gij den eersten zaterdag tot maandag al bij ons komt, zegde Doris, hare hand op den arm van den advokaat leggend en hem onweerstaanbaar aankijkend.

— Van vrijdag tot dinsdag zal ons nog liever wezen het Ralph er op volgen.

En zóó trouwde Doris.

XIV.

De wittebroodsweken bleken nog veel te kort, voor Ralph Shapwyke en zijn vrouwtje. Geen van beiden bewerpte dat de ander volmaakt was. Maar de liefde tusschen twee menschen wordt niet verzwakt door het inzien van zwakzijdsche feiten, en zij heeft een wonderbaar vermogen om de scherpe kanten des levens af te ronden.

Deze twee jonge menschen nu leerden op hun huwelijksreisje elkaar beter kennen, zonder ontgoocheling toch, — wat het beste deel der liefde en des huwelijks is. Gaarne zouden zij nog wat langer zijn uitgeblezen ; maar aan den anderen kant verlangde Ralph naar zijn eigen woning en Doris was nieuwsgierig naar het oude huis, waarvan Ralph haar reeds zooveel wonderen had verteld en dat zij vóór haar huwelijk nog nooit gezien had. Want Bracklesham Manor was in de familie Shapwyke geweest sinds minstens twee eeuwen ; de Shapwyke's waren er als mee vastgegroeid, van vader op zoon ; en dus het het zich begrijpen, dat ook Ralph voor het oude goed eene buitengewone gebechtenis koesterde.

Doris nu goot geen koud water daarover. Ook zij dweepte met oude dingen en tradities, en voor oude meubelstukken had zij een waren hartstocht.

Op den dag na hunne thuiskomst reed het jonge paar naar den Rozenhof, om zich daar te verbonden, en tevens om de noodige schikkingen te treffen tot het verhuizen. Mevrouw Jerningham en mevrouw Chichele ontvingen hen met open armen.

— Maar, zegden zij, gij moet niet denken dat wij, twee oude vrouwen, ons hier hebben verveeld. Integendeel, wij hebben op eene stille manier ons heel aangenaam den tijd verdreven.

Eene week later had de verhuizing plaats en het nieuwe leven nam een aanvang. Mevrouw Chichele wilde niet langer dan enkele dagen toeven. Zij moest naar London terug. Maar Helena Jerningham legde zich in hare nieuwe positie met een air van stille tevredenheid voor anker. En elken dag scheen zij te verjongen in de atmosleer van liefde die haar omgal, hare jeugd vernieuwend in het leven harer kinderen, aan wier belangbeden en geneugens zij op de meest natuurlijke en ongezochte wijze deelnam.

Een ding slechts wierp in al dien zonneschijn eene schaduw, — en dat was Helena's verlangen, onuitgesproken maar daarom niet te minder sterk, om Phyllis eens te zien. De schuldig en de oorzaak van al haren hoar bitterder dan elke gedachte aan 't hydeusvolle verleden ; en Ralph en Doris, die deze geen twee Lesperanden, staken de hoofden bijeen om er aan tegemoet te komen.

— Schrijf aan Phyllis, vrouwtje, zegde Ralph, nadat zij er over gesproken hadden, en zeg haar rondweg hoe de zaken staan. Wij moeten over zekere dingen maar de spons halen en haar met Lionel te gast noodigen. Het zou eigenlijk wel aan haar staan, den eersten stap tot toenadering te doen ; maar het is beter onzerzijds de minsten te zijn, dan het leven te laten uitloopen op eene totale vervreemding

— Ik zal heden nog schrijven, zegde Doris. Maar ik stel mij niet veel er van voor. Gij kent Phyllis niet zoo goed als ik haar ken.

Maar Ralph was optimistisch. Hij kon zelfs voor mevrouw Jerningham niet verzwijgen, dat Doris en hij hyllis en haren man te logeeren hadden gevraagd. En toch bleek Doris goed te hebben gezien. De uitnoodiging werd beantwoord met eene weigering, in plompe bewoordingen zelfs. Indien Doris en haar man niet wisten wat zij aan hunne positie verschuldigd waren — zoo schrijf Phyllis — dan wist zij het wel ; en zij was niet van plan zich te compromitteeren door eenige relatie te erkennen met iemand als mevrouw Jerningham.

Deze brief kwam, zooals gewoonlijk zulke brieven doen, juist aan het ontbijt, toen zij alle drie bij elkander zaten. Doris las hem en gaf hem toen aan Ralph. Onder het lezen kwam er een zonderlinge trek op zijn gelaat. Daarna scheurde hij het epistel in kleine stukjes, stond op en wierp ze alle in het vlammende vuur

— Phyllis kan niet komen, zegde hij kort. Maar daarom niet getreurd. Wij zijn gezell ger en gelukkiger zonder haar, en wij zullen haar ook niet meer vragen.

Er werd over dit onderwerp niet meer gesproken ; maar dagen lang nog was het merkbaar hoezeer mevrouw Jerningham er onder leed.

Zachtjes aan kwamen er bezoekers uit de buurt opdagen, te beginnen met de onvermijdelijke vrouw van den dokter.

— Den hemel zij dank, het is eene dun gezaaide bevolking, zegde Ralph tot Doris — en wie er komen, zullen het meer nog uit nieuwsgierigheid dan uit beleefdheid doen. Maar een half dozijn bezoeken minstens hebben wij wel te verwachten — en gij zult ze moeten beantwoorden, vrouwtje ! Daar helpt geen bidden voor.

Doris glimlachte. Zij zelf zag tegen het ontvangen en afleggen van bezoeken niet zoo erg op. En wat hare moeder betrof, zoo mocht men vertrouwen dat deze op zulk een afgelegen oord wel gevrijwaard zou zijn voor herkenning. Zij behoefde ook, indien zij wilde, zich niet te vertoonen Maar men zag in dat zij juist door zich onzichtbaar te maken, vermoedens en praatjes wekken zou. Het minste gevaar lag in eene gewone en onopzichtige levenswijze, waarin niemand iets bijzonders zou kunnen vinden.

Inderdaad kwamen stuk bij stuk de bezoekers aanzetten ; en mevrouw Jerningham, die in 't eerst wat zenuwachtig was geweest, stond al spoedig haren man. Standvastig weigerde zij echter, met Doris tegenbezoeken te gaan afleggen of gevolg te geven aan uitnoodigingen.

— Neen, zegde zij beslist — dat zou een uittarten zijn van het gevaar. Ik moet redelijkerwijze alles vermijden, wat er toe zou kunnen leiden dat ik werd herkend — niet zoozeer om mijzelf, als om mijne kinderen.

Zoo namen de dingen stil en ongestoord hunnen loop Kerstmis kwam en ging zonder eenigerlei verandering of verrassing. Maar tegen het einde der maand had Doris eene belangwekkende meedeeling te doen.

— Mijneer Bramber komt van zaterdag op zondag zegde zij, met een open brief in de hand. Kijk eens aan hoe slim ik het heb aangelegd om hem te lokken. Ik schreef hem dat ik van Ralph genoeg had en nu eens voor de variatie het gezicht van een anderen man wenschte te zien. Zal hij niet gezellig wezen ?

— Dat geloof ik, gaf Ralph ten antwoord. Ook voor mij zal het een waar genoegen zijn, weer eens met een manspersoon te kunnen praten — voor de variatie.

Doris keek hem een beetje bezorgd aan, vergetende wat zij daareven zelf verteld had.

— Meent ge dat, jongen ? vroeg zij, hare armen om zijnen nek slaande. Verveelt ge u, zoo met twee vrouwen alleen ?

— Gekkinnetje ! was Ralph's geruststellende ontwoord, dat haar volkomen bevredigde. En nu bekenden zij samen, dat zij den zaterdag met spanning verbeiden.

De advokaat verscheen op theetijd ; maar er was niet zoo terstond gelegenheid tot een vertrouwelijk gesprek, daar de predikant met zijne wederheilft en twee vertuurde vrijsters van dochters juist op bezoek was.

Doris ontving haar gast in de gang.

— Bezoek ? vroeg hij. Ja, ja, dat was wel te verwachten. En wat voor een slag van menschen zijn 't hier ?

— Och, zoo van alles door elkaar. Wij hebben natuurlijk een predikant, en een dokter, en een notaris ; en dan ook een aantal notabelen, buitenplaatsbewoners zooals wij zelf : de Herons, en de Halliwells, en de Lornaxes, en eene zekere Lady Margaret Maitland, die zich geduldig veel airs geeft als de dochter van een baron....

Bramber keek onthutst en beet zich op de lippen.

— Wat ? mompelde hij. Ik wist niet dat die hier woonde.

Doris knikte ; en op betzelfde oogenblik ging de deur open en de huisknecht diende aan : « Lady Margaret Maitland ! »

Bramber wierp een bezorgden blik naar mevrouw Jerningham, die in druk gesprek zat met de predikantsvrouw ; en daarop trad lady Margaret binnen.

Zij was eene groote, gezette vrouw van bij de vijftig, met rossig haar en fletse blauwe oogen. In hare jeugd moest zij er wel goed hebben uitgezien. Nu gaf zij zich een air van groote gewichtigheid ; en overal waar zij kwam meende zij recht te hebben op het spelen van de eerste viool.

— Ah, zegde zij, terwijl zij Doris de hand gaf — is u dus mevrouw Shapwyke. Ik had u al vroeger eens willen bezoeken, maar ik heb altoos zoo ontzettend veel aan mijn hoofd.

Vervolgens wendde zij zich tot Ralph, dien zij van zijne kindsheid af al had gekend.

— Die romaneske dingen, mijn beste Ralph, passen mij niet best meer op mijn leeftijd, begon zij, met eene slecht gelukte poging tot grappigheid.

— Maar des te beter op den mijnen, antwoordde Ralph lachend. Ik verzeker u, dat ge in mij een model van een jongen echtgenoot zult vinden, Lady Maitland.

— Hoe vaart ge, mijnheer Bramber ? voor zij voort, den advokaat hare hand toestekend. Het is een heele tijd geleden, sinds ik.....

(*t Vervolgt.*)